

10/136 İstanbul Milletvekili Halide İncekara ve 27 Milletvekilinin, üstün yetenekli bireylerin keşfi, eğitimi ve istihdamı konusunda alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemizin geleceği açısından stratejik öneme haiz gördüğümüz, üstün yeteneklilerin keşfi, eğitilmesi ve etkin istihdamlarının sağlanması amacıyla Anayasanın 98 inci, İç Tüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılması hususunda gereğini arz ederiz.

Gerekçe:

Cumhuriyet döneminden sonra üstün yetenekli çocuklara yönelik bazı kanunlar çıkartılarak birkaç girişimde bulunulmasına rağmen, üstün yetenekli çocukların eğitim ve izlenmesi sistemi genel eğitim politikası içinde açık bir şekilde tanımlanarak kurumsal ve devamlılık arz eden bir yapıya hâlihazırda kavuşturulamamıştır.

Zihinsel yetenekleri akranlarına göre üst seviyede olan, yaratıcılık yanı güçlü olan, başladığı işi mutlaka tamamlama isteği duyan, yüksek görev anlayışına sahip ve karşılaştığı sorunları çözmede yaratıcılığını kullanan üstün yetenekli çocuklar bir ülkenin en büyük zenginlik kaynağıdır. Çünkü uygun ve yeterli eğitim aldıkları takdirde ülkenin geleceğinin şekillendirilmesinde en önemli rolü oynayacak olanlar yine bu çocuklardır. Ülke menfaatleri doğrultusunda, kabiliyet ve kapasitelerine uygun, mevcut potansiyellerini istedik doğrultuda açığa çıkararak etkin istihdamlarını sağlayacak eğitim ve izleme programları geliştirilmediği takdirde; üstün yetenekli çocuklarımız hâlihazır sistemde yaşayacakları uyumsuzluk nedeniyle, ya problemlili vatandaşlara dönüşecek ya da bu konuda politikalarını onlarca yıl önce geliştirmiş, bu değerlerin farkında olan ülkeler ve menfaat grupları tarafından ele geçirilerek kendi menfaatleri doğrultusunda kullanacaklardır.

Bir potansiyel olarak seçkin ve stratejik değer ifade eden üstün yetenekli bireylerin değerlendirilmesi o ülkeye ve geniş olarak bütün insanlığa yararlar sağlayacaktır. Değerlendirilmemesi hâlinde ise bu potansiyelin psikolojik ve kişilik bozuklukları olan sorunlu bir kesim hâline dönüşmesi muhtemeldir. Devlet açısından üstün yeteneklilerin eğitiminin özel bir yere sahip olması gerekmektedir. Zira eğitim-devlet ilişkisi bağlamında üstünlerin eğitimi diğerlerine nazaran daha stratejik ve fonksiyonel bir konuma sahiptir. Bununla birlikte ülkenin gelişme potansiyeli açısından kıt bir beşeri kaynak olan üstünler, devlet açısından eğitimi zor ve o derece önemli bir demografik alanı oluştururlar. Bu eğitimin olabildiğince kusursuz ve itinalı yapılması bir devlet sorumluluğu olarak görülmelidir. Türkiye'nin bu elit potansiyele kusursuz bir eğitim verebilmesinin çok sayıda değeri ortaya çıkaracağı kuşkusuzdur. Bunun içinde öncelikle ülkenin rezervlerini belirlemek sonra bu rezervi uzun vadeli sonuçlar için tüm boyutları ile nasıl ele alınacağını/eğitileceğinin planlamasını yapmak gerekecektir.

TÜBİTAK araştırmasına göre; Türkiye'de 0-24 yaş aralığında 682 bin üstün zekâlı birey vardır ve bu sayı nüfusunun yüzde 2'sini oluşturmaktadır. Bu bireylerden sadece 6942'si Bilim ve Sanat Merkezlerinde üstün yeteneklilere yönelik tanımlanmış eğitim görmektir ki bu merkezlerin teşkilatlanması ve programlarının geliştirilmesi süreçleri de kurumsallaşma adına revizyona (yeniden düzenlemeye) ihtiyaç göstermektedir. Geri kalan çoğunluğun değerlendirilmesi ve ileriye yönelik politikaların saptanması maksadıyla acil ve geniş kapsamlı üst düzey bir çalışmaya gerek duyulmaktadır.

Ülkemizin bekasını sağlamada stratejik öneme haiz gördüğümüz, üstün yeteneklilerin keşfi, eğitilmesi ve etkin istihdamlarının sağlanması, ülke kaynaklarımızın en değerlisi olan insanımızın yitirilmeden bir an önce katma değere dönüştürülmesi elzemdir.

Meclis tarafından bu amaçlar doğrultusunda, Anayasanın 98. İ Tüzüğün 104 ve 105. maddeleri gereğince, üstün yetenekli çocukların eğitimini her yönüyle ele alacak bir komisyonun kurulması yerinde olacaktır.

- 1) Halide İncekara (İstanbul)
- 2) Suat Önal (Osmaniye)
- 3) Gülay Dalyan (İstanbul)
- 4) Mihrimah Belma Satır (İstanbul)
- 5) Semiha Öyüş (Aydın)
- 6) Ahmet Öksüzkaya (Kayseri)
- 7) Ahmet Berat onkar (İstanbul)
- 8) Safiye Seymenođlu (Trabzon)
- 9) Mehmet Müezzinođlu (Edirne)
- 10) Alev Dedegil (İstanbul)
- 11) İsmet Uçma (İstanbul)
- 12) İlknur İnceöz (Aksaray)
- 13) Mustafa Ataş (İstanbul)
- 14) Tülay Bakır (Samsun)
- 15) Sevim Savaşer (İstanbul)
- 16) Canan Candemir elik (Bursa)
- 17) iđdem Münevver Ökten (Mersin)
- 18) Tülay Kaynarca (İstanbul)
- 19) Gönül Bekin Şahkulubey (Mardin)
- 20) Fatoş Gürkan (Adana)
- 21) Tülay Selamoğlu (Ankara)
- 22) Şirin Ünal (İstanbul)
- 23) İlknur Denizli (İzmir)
- 24) Ahmet Baha Öđütken (İstanbul)
- 25) Lütfi Elvan (Karaman)
- 26) Nurdan Şanlı (Ankara)
- 27) Mehmet Muş (İstanbul)
28. Nevzat Pakdil (Kahramanmaraş)

10/176 Konya Milletvekili Kerim Özkul ve 25 Milletvekilinin, üstün yetenekli çocukların keşfi, eğitimi ve istihdamı konusunda alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemizin geleceği açısından stratejik öneme haiz gördüğümüz, üstün yeteneklilerin keşfi, eğitilmesi ve etkin istihdamlarının sağlanması amacıyla Anayasanın 98 inci, iç tüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılması hususunda gereğini arz ederiz.

Gerekçe:

Yetenekleri açısından akranlarına göre üst seviyede olan, yaratıcılık yanı güçlü, başladığı işi mutlaka tamamlama isteği duyan, yüksek görev anlayışına sahip ve karşılaştığı sorunları çözmeye yaratıcılığını kullanan üstün yetenekli çocuklar bir ülkenin en büyük zenginlik kaynağıdır. Uygun ve yeterli eğitim aldıkları takdirde ülkenin geleceğinin şekillendirilmesinde en önemli rolü oynayacak olanlar yine bu çocuklardır. Ülke menfaatleri doğrultusunda, kabiliyet ve kapasitelerine uygun, mevcut potansiyellerini istenilen doğrultuda, açığa çıkaracak etkin istihdamlarını sağlayacak eğitim ve izleme programları geliştirilmediği takdirde, insanlığa armağan olarak sunulmuş üstün yetenekli bu çocuklarımız mevcut sistemde yaşayacakları uyumsuzluk nedeniyle ya problemlili vatandaşlara dönüşecek ya da, bu konuda politikalarını onlarca yıl önce geliştirmiş bu değerlerin farkında olan ülkeler ve gruplar tarafından kendi menfaatleri doğrultusunda kullanılacaklardır.

Bugüne kadar üstün yetenekli çocuklara yönelik bazı düzenlemeler yapılmasına rağmen üstün yetenekli çocukların eğitimi ve izlenmesi arzu edilen seviyeye ulaşamadığı kanısındayız.

Seçkin ve stratejik değer ifade eden üstün yetenekli bireylerin değerlendirilmesi o ülkeye ve bütün insanlığa yararlar sağlayacaktır. Değerlendirilmemesi halinde ise, bu potansiyelin toplumda psikolojik ve kişilik bozuklukları olan sorunlu bir kesim haline dönüşmesi muhtemeldir. Ülkeler açısından üstün yeteneklilerin eğitiminin özel bir yere sahip olması gerekmektedir. Zira eğitim-devlet ilişkisi bağlamında üstünlerin eğitimi diğerlerine nazaran daha stratejik ve fonksiyonel bir konuma sahiptir. Bununla birlikte ülkenin gelişme potansiyeli açısından kıt bir beşeri kaynak olan üstünler devlet açısından eğitimi zor ve o derece önemli bir demografik alanı oluştururlar. Bu eğitimin olabildiğince kusursuz ve itinalı yapılması her ülkenin vazgeçilmez bir görevi olmalıdır. Ülkemizde de bu potansiyele kusursuz bir eğitim verilebilmesinin çok sayıda değeri ortaya çıkaracağı kuşkusuzdur. Bunun içinde öncelikle ülkenin rezervlerini belirlemek, sonrada bu rezervi uzun vadeli sonuçlar için tüm boyutları ile ele alınması gerekmektedir.

Araştırmalara göre Ülkemizde 500 bin üstünde üstün zekalı birey olduğu tahmin edilmektedir. Bu sayı da nüfusumuzun yaklaşık yüzde 1,5 nu oluşturmaktadır. Bu bireylerden 7000 civarındakiler Bilim ve Sanat Merkezlerinde üstün yeteneklilere yönelik tanımlanmış eğitim alabilmektedir. Bu merkezlerin teşkilatlanması, programlarının geliştirilmesi, imkanlarının ve sayılarının artırılması ve çalışmaların kurumsallaşması adına yasal düzenlemelere ihtiyaç duyulmaktadır Bu düzenlemede neler olacağı ve ileriye yönelik projeksiyonlarımızın belirlenmesi maksadıyla acil ve geniş kapsamlı bir araştırmaya gerek duyulmaktadır.

Ülkemizin geleceği açısından stratejik öneme haiz gördüğümüz, üstün yeteneklilerin keşfi, eğitilmesi ve etkin istihdamlarının sağlanması, ülke kaynaklarımızın en değerlisi olan insanımızın yitirilmeden bir an önce katma değere dönüştürülmesi amacıyla araştırma komisyonu kurulması uygun görülmektedir.

- 1) Kerim Ozkul (Konya)
- 2) İbrahim Yiğit (İstanbul)
- 3) Mustafa Baloğlu (Konya)
- 4) Cem Zorlu (Konya)
- 5) Mustafa Demir (Samsun)
- 6) İlhan Yerlikaya (Konya)
- 7) Cemal Yılmaz Demir (Samsun)
- 8) Mesude Nursun Memecan (Sivas)
- 9) Fahrettin Poyraz (Bilecik)
- 10) Avni Erdemir (Amasya)
- 11) Nurcan Dalbudak (Denizli)
- 12) Nihat Zeybekci (Denizli)
- 13) Ayhan Sefer Üstün (Sakarya)
- 14) Hasan Ali Çelik (Sakarya)
- 15) Ali İhsan Yavuz (Sakarya)
- 16) Ayşenur İslam (Sakarya)
- 17) Vural Kavuncu (Kütahya)
- 18) Soner Aksoy (Kütahya)
- 19) Dilek Yüksel (Tokat)
- 20) Fazilet Dağcı Çıglık (Erzurum)
- 21) Bilal Uçar (Denizli)
- 22) Mehmet Yüksel (Denizli)
- 23) Mehmet Erdoğan (Gaziantep)
- 24) Mevlüt Akgün (Karaman)
- 25) Azize Sibel Gönül (Kocaeli)
- 26) Mustafa Kabakçı (Konya)

10/177 Ankara Milletvekili Tülay Selamoğlu ve 21 Milletvekilinin, üstün yetenekli çocukların keşfi ve eğitimi konusunda alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemizin daha müreffeh bir geleceğe sahip olması açısından gerekli olduğuna inandığımız, üstün ve özel yetenekli çocukların tespiti, eğitilmesi ve ülkemizin gelişimine katkı sağlayacak çalışmalarda değerlendirilmeleri amacıyla Anayasanın 98'inci, İç Tüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması hususunda gereğini arz ederiz.

Gerekçe:

Üstün veya özel yetenekli çocuklar zekâ, yaratıcılık, sanat, liderlik kapasitesi veya akademik alanlarda yaşitlarına göre yüksek düzeyde performans gösterdiği; alan ve konu uzmanları tarafından tanımlanan çocuklardır. Üstün ve özel yetenekli çocuklar daha bebeklik döneminden itibaren bazı yönlerden yaşitlarından farklılık gösterirler.

Yapılan bir araştırma sonucuna göre üstün zekâlı olarak doğan bir bebeğin normallere göre işitsel ve görsel uyarılara daha çok tepki verdiği, daha az uyku ihtiyacı duyduğu ve daha büyük yaştaki çocuklarda görülen yüz ifadelerini sergilediği belirlenmiştir. Bu kişiler kendi yaşitlarından rastgele seçilmiş bir grubun % 98'inden daha üstündürler. Yani toplumu oluşturan bireylerin % 2'lik bir kısmı bu özelliğe sahiptir. Bu nedenle üstün zekâlı çocukların erken yaşta fark edilmesi ve yeteneklerine uygun bir çerçevede yetişmesi son derece önemlidir.

Üstün ve özel yetenekli çocuklar bir ülkenin en büyük zenginlik kaynağıdır. Çünkü uygun ve yeterli eğitim aldıkları takdirde ülkenin geleceğinin şekillendirilmesinde en önemli rolü oynayacak olanlar yine bu çocuklardır.

Üstün ve özel yetenekli çocuklara yönelik bazı kanunlar çıkartılarak birkaç girişimde bulunulmasına rağmen uygulanabilir kapsayıcı çalışmalar gerçekleştirilememiştir. Bu çocuklarımızın tespiti, eğitimi ve izlenmesi sistemi politikası açık bir şekilde tanımlanarak kurumsal ve devamlılık arz eden bir yapıya kavuşturulmalıdır.

Bu nedenle Meclis tarafından, Anayasanın 98. İç Tüzüğü'nün 104 ve 105 maddeleri gereğince, üstün ve özel yetenekli çocukların tespitini ve eğitimi her yönüyle ele alacak bir komisyonun kurulması yerinde olacaktır.

1) Tülay Selamoğlu	(Ankara)
2) Nesrin Ulema	(İzmir)
3) Sermin Balık	(Elâzığ)
4) Gökçen Özdoğan Enç	(Antalya)
5) Ebu Bekir Gizligider	(Nevşehir)
6) Hamza Dağ	(İzmir)
7) İsmail Safi	(İstanbul)
8) Ahmet Erdal Feralan	(Nevşehir)
9) Mustafa Ataş	(İstanbul)
10) Ramazan Can	(Kırıkkale)
11) Recep Özel	(Isparta)
12) Osman Aşkın Bak	(İstanbul)
13) Harun Karaca	(İstanbul)
14) Hasan Hami Yıldırım	(Burdur)
15) Murat Göktürk	(Nevşehir)

16) İlknur Denizli	(İzmir)
17) Aydın Şengül	(İzmir)
18) Ali Aşlık	(İzmir)
19) Soner Aksoy	(Kütahya)
20) Osman Boyraz	(İstanbul)
21) Ahmet Kutalmış Türkeş	(İstanbul)
22) Ahmet Berat Çonkar	(İstanbul)

10/178 Adana Milletvekili Ali Halaman ve 20 Milletvekilinin, üstün yetenekli çocukların keşfi ve eğitimi konusunda alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemizin daha müreffeh bir geleceğe sahip olması açısından gerekli olduğuna inandığımız, üstün yetenekli çocukların ileride önemli roller oynayacak yetişkinler hâline getirilmesi için, eğitilmesi ve ülkemizin gelişimine katkı sağlayacak çalışmalarda değerlendirilmeleri amacıyla Anayasanın 98'inci, İç Tüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması hususunda gereğini arz ederiz.

Gerekçe

Yapılan bir araştırma sonucuna göre üstün zekâlı olarak doğan bir bebeğin normallere göre işitsel ve görsel uyarılara daha çok tepki verdiği, daha az uyku ihtiyacı duyduğu ve daha büyük yaştaki çocuklarda görülen yüz ifadelerini sergilediği belirlenmiştir. Bu kişiler kendi yaşlılarından rastgele seçilmiş bir grubun % 98'inden daha üstündürler. Yani toplumu oluşturan bireylerin % 2'lik bir kısmı bu özelliğe sahiptir. Bu nedenle üstün zekâlı çocukların erken yaşta fark edilmesi ve yeteneklerine uygun bir çerçevede yetişmesi son derece önemlidir.

Üstün veya özel yetenekli çocuklar zekâ, yaratıcılık, sanat, liderlik kapasitesi veya akademik alanlarda yaşlılarına göre çeşitli alanlarda özel yetenekleri, çabuk ve kolay öğrenirler, fikir ve hipotezleri test etmeye yönelik deneyler yaparlar, fen ve teknik araçları kullanabilir ve bunlara vâkıf olurlar. Yanlış ve doğruyu seçme güçleri fazla olup, kavrama ve akılda tutma süreleri yüksek olup, ders başarıları yüksektir, eleştirebilme yetenekleri yüksek düzeyde performans gösterdiği; alan ve konu uzmanları tarafından tanımlanan çocuklardır. Üstün ve özel yetenekli çocuklar daha bebeklik döneminden itibaren bazı yönlerden yaşlılarından farklılık gösterirler.

Bu çocuklarımızın tespiti, eğitimi ve izlenmesi sistemi politikası açık bir şekilde tanımlanarak kurumsal ve devamlılık arz eden bir yapıya kavuşturulmalıdır.

Üstün ve özel yetenekli çocuklar bir ülkenin en büyük zenginlik kaynağıdır, yeterli eğitim aldıkları takdirde ülkenin geleceğinin şekillendirilmesinde en önemli rolü oynayacak olanlar yine bu çocuklarımızdır.

Bu nedenle Meclis tarafından Anayasanın 98. İç Tüzüğü'nün 104 ve 105 maddeleri gereğince, üstün ve özel yetenekli çocukların tespitini ve eğitimini her yönüyle ele alacak bir komisyonun kurulması yerinde olacaktır.

1) Ali Halaman	(Adana)
2) Bahattin Şeker	(Bilecik)
3) Oktay Vural	(İzmir)
4) Adnan Şefik Çirkin	(Hatay)
5) Muharrem Varlı	(Adana)
6) Ahmet Kenan Tanrıku	(İzmir)
7) Mesut Dedeoğlu	(Kahramanmaraş)
8) Özcan Yeniçeri	(Ankara)
9) Sadir Durmaz	(Yozgat)
10) Zühal Topcu	(Ankara)
11) Süleyman Nevzat Korkmaz	(Isparta)
12) Bülent Belen	(Tekirdağ)
13) Yusuf Halaçoğlu	(Kayseri)

- 14) Kemalettin Yılmaz
- 15) Alim Işık
- 16) Cemalettin Şimşek
- 17) Faruk Bal
- 18) Enver Erdem
- 19) Lütfü Türkkan
- 20) Seyfettin Yılmaz
- 21) Mehmet Erdoğan

- (Afyonkarahisar)
- (Kütahya)
- (Samsun)
- (Konya)
- (Elâzığ)
- (Kocaeli)
- (Adana)
- (Muğla)

10/179 Yalova Milletvekili Temel Coşkun ve 23 Milletvekilinin, üstün yetenekli çocukların keşfi ve eğitimi konusunda alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemizin daha müreffeh bir geleceğe sahip olması açısından gerekli olduğuna inandığımız, başarılı gelecek vaat eden çocukların tespiti, eğitilmesi ve ülkemizin gelişimine katkı sağlayacak yeni istihdam alanları oluşturacak çalışmalarda değerlendirilmeleri amacıyla Anayasanın 98 inci, İç Tüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması hususunda gereğini arz ederiz.

Gerekçe

Başarılı ve gelecek vaat eden çocuklar anlama, anlatma, algılama ve değerlendirme konularında kendi akranlarından belirgin bir şekilde farklılık ve üstünlük sergileyebilen; beceri, yetenek, rasyonel zekâ ve liderlik alanlarında yaşıtlarına göre daha fazla özelliği ile nitelendirilebilen, kendi çağının gereksinimlerini kolayca kavrayabilen, bilgi ışığında, görgü kuralları çerçevesinde ve eğitim-öğretim terbiyesinde yetiştirilmesinin ötesinde; uzmanlarca sosyoloji içerisinde farklı tanımlama yapılabilecek çocuklardır. Başarılı ve gelecek vaat eden çocuklardaki bu değişim organizmanın gelişimiyle doğru orantılı olarak belirginleşmekte, kendi yaşıtlarından farklılıkları kolayca fark edilebilmektedir.

Başarılı ve gelecek vaat eden bir çocuğun doğuştan var olan özelliklerinin üzerinde durularak pozitif bir ayrımcılık kapsamında farklı bir şekilde değerlendirilmesi, bir çocuğu eğitim ve bilgi ile donatmaktan daha sonuç verici, daha çabuk ve garanti sonuç elde edici olacaktır. Ülkesine ve milletine faydalı bir neslin yetişmesinde büyük rol oynayacağı gibi, kendinden sonrakilere de örnek teşkil edecek ve rekabette başarı çitasının yüksekte tutulmasına katkı sağlayacaktır.

Eğitimin ve öğretimin gelişmesine önemli bir ivme kazandıracak olan bu çalışma ile başarılı gelecek vaat eden çocukların tespiti yapıp örnek bir model oluşturulması yaklaşık 75 milyon nüfusumuz içerisindeki nice cevherlerin ortaya çıkması adına önemli bir adım olacaktır. Tarihi, kültürü, sosyal yapısı ve ekonomisi güçlü olan Türkiye'den, dünyaya yön verecek yöneticilerin, çağa ışık tutan liderlerin çıktığına tarih defalarca şahit olmuştur.

Bugün dünyada itibarı olan, sözü geçen ülkenin evlatlarına dünyaya yön vermek yakışır. Yapılan birçok yasal düzenleme ve girişimler olsa da en geniş kapsamda, örnek ve model olacak bir çalışma henüz geliştirilememiş ve oluşturulamamıştır. Netice itibarı ile geline nokta kurumsal bir yapı içerisinde yeni tespit ve eğitim ihtiyacı olduğu anlaşılmaktadır.

Araştırmanın hedeflen noktaya ulaşması büyük bir kazanç olduğu gibi, başarılı ve gelecek vaat eden çocukların tespitinin tam anlamı ile yapılamıyor olması adeta kaybın korunmasını ifade eder haldedir. Başarılı ve gelecek vaat eden çocukların tespiti, eğitimi ve izlenme politikalarının belirlenip, sürdürülebilir bir yapı içerisinde gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Bu nedenle Meclis tarafından, Anayasa'nın 98. İç Tüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri gereğince, başarılı ve gelecek vaat eden çocukların tespitini ve eğitimini her yönüyle ele alacak bir komisyon kurulması yerinde olacaktır.

1) Temel Coşkun	(Yalova)
2) Çiğdem Münevver Ökten	(Mersin)
3) Fehmi Küpçü	(Bolu)
4) Tülay Babuşcu	(Balıkesir)

5) Orhan Atalay	(Ardahan)
6) Mehmet Doğan Kubat	(İstanbul)
7) Ali Turan	(Sivas)
8) Mehmet Ersoy	(Sinop)
9) Nebi Bozkurt	(Mersin)
10) H. Hami Yıldırım	(Burdur)
11) Ahmet Berat onkar	(İstanbul)
12) Bilal Uçar	(Denizli)
13) Mustafa Őahin	(Malatya)
14) Abdullah alıŐkan	(KırŐehir)
15) Muhammed Murtaza YetiŐ	(Adiyaman)
16) Osman Boyraz	(İstanbul)
17) İsmet Uçma	(İstanbul)
18) Bedrettin Yıldırım	(Bursa)
19) Fatih Han Ünal	(Ordu)
20) Zeynep Armağan Uslu	(Őanlıurfa)
21) İsrail KıŐla	(Artvin)
22) Gürsoy Erol	(İstanbul)
23) Mine Lök Beyaz	(Diyarbakır)
24) Özcan Ulupınar	(Zonguldak)

10/180 BDP Grubu adına Grup Başkanvekili Şırnak Milletvekili Hasip Kaplan'ın, üstün yetenekli çocukların keşfi ve eğitimi konusunda alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Üstün zekalı/yetenekli çocukların topluma yararlarını en üst düzeye çıkartmak amacıyla yaşlılarından daha farklı öğrenme düzeyine sahip üstün zekalı/yetenekli çocukların erken yaşlarda tespiti ve öğrenme özelliklerine uygun bir eğitim alabilmeleri için neler yapılması gerektiği araştırmak üzere Anayasa'nın 98. TBMM İç Tüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederim.

Hasip Kaplan
BDP Grup Başkan Vekili
(Şırnak Milletvekili)

Gerekçe:

Bilindiği üzere üstün zekalılar başta daha hızlı öğrenebilme ve öğrendiklerini daha uzun süre akılda tutabilme yetisi olmak üzere, daha geniş ve derinliğine kavrayabilme, olay ve olgular arasındaki ilişkileri daha önce anlayabilme ve sezgi gibi daha bir çok zihinsel yetenekler bakımından üstün zihin kapasitesine sahip çocuklardır. Üstün yetenekliler ise bir veya bir kaç alanda kabiliyeti olan, üstün başarı gösteren bireylere denir. Bu bireyler müzik, spor, sanat ya da diğer bir alanda çok üstün başarı gösterebilecek bireylerdir. Yukarıda sayılan nitelikleri dolayısıyla bu çocukların eğitim ve öğretimleri, dolayısıyla buna bağlı olarak eğitim öğretim modelleri de farklı olmak durumundadır. Zira yaşlılarından daha çabuk öğrenme kabiliyetini haiz ve onlardan daha yetenekli olan çocuklar aynı eğitim müfredatı ve öğretme teknikleriyle yetiştirildikleri takdirde bir süre sonra zihinsel gelişimlerinde gerileme görülmektedir. Bu sebeple bu çocuklara uygulanacak öğretim modelleri, yararlandıkları materyaller, kitap ve kaynaklar da farklı olmak zorundadır. Ülkemizde de üstün zekalı/yetenekli çocuk oranı Dünya'daki orana paralel olarak %2,5-3 civarında olduğu sanılmaktadır. Ancak kamuoyunda sıkça yaşanan tartışmalardan anlaşıldığı üzere bu çocukların eğitim hususunda birçok eksiklikler vardır. Öncelikle henüz ülkemizde okul öncesi eğitim açısından istenilen seviyelerde olmadığımızdan dolayı, buna paralel olarak bu çocukların üstün zekalı/yetenekli olup olmadıklarının tespiti konusunda güçlükler yaşanmaktadır. Çocuklar yedi yaşına kadar okulla tanışmadıklarından dolayı zeka seviyesi hakkında bir fikir sahibi olabilmek de güçleşmektedir. Bu sebeple ülkemizdeki üstün yetenekli çocukların erken tespit edilmesi ve böylelikle kendilerine uygun eğitim almaları sayesinde topluma yararlarının en üst seviyeye çıkartılması için yapılması gerekenlerin neler olduğunun araştırılması büyük önem arz etmektedir.

10/181 Yalova Milletvekili Muharrem İnce ve 22 Milletvekilinin, üstün yetenekli çocukların keşfi, eğitimi ve istihdamı konusunda alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemizde üstün zekâlı (yetenekli) çocuklar ve öğrencilerin tespit edilmesi ve eğitimleri hakkında yaşanan sorunların tespit edilmesi ve çözüm yollarının bulunması hakkında Anayasamızın 98, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 maddeleri uyarınca bir meclis araştırması açılması hakkında gereğini arz ederiz.

Gerekçe:

Üstün zekâlı veya diğer bir söylemle üstün yetenekli çocuklar eğitim sistemleri içinde her zaman farklı biçimde ele alınmışlardır. Bizim eğitim sistemimiz içinde de bu tür çocukların eğitimi özel eğitim anlayışı içinde ele alınmaktadır. Çünkü üstün yetenekli çocuk, kronolojik olarak kendi yaşındaki çocuklarla karşılaştırıldığında bir ya da daha fazla alanda daha yüksek performans gösteren ya da gösterme potansiyeline sahip olan, aileden, toplumdan ve eğitim ortamından sosyal ve duygusal desteğe ihtiyaç duyan çocuktur.

Ülkemizdeki temel sorun bu çocukların tespiti ve eğitimlerini sürdürme ve istihdamları noktasında ortaya çıkmaktadır.

Büyük ölçüde bu çocukların tespiti anne ve babaların gözlemleri ve öğretmenlerin değerlendirmelerine bağlıdır. Özellikle anne babaların bu konularda yeterli bilgi sahibi olmamaları okul öncesinde tespit edilmesi gereken çocukların tespitini zorlaştırmaktadır.

Ülkemizde bugün okul öncesi dönemde bu çocuklara yönelik özel programlar ya da okullar yok denecek kadar azdır. Bu nedenle üstün yetenekli çocukların ve öğrencilerin eğitimi ülkemizde oldukça yeni bir alandır. Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde açılan Bilim Merkezleri bu ihtiyacı karşılamak amacıyla kurulmuştur. Milli Eğitim Bakanlığının yayınladığı İç Denetim Raporu bu alandaki eğitimin önemli sorunları bulunduğunu göstermektedir. Bu raporda belirtilen sorunları da dikkate alarak bazı sorunlar şöyle sıralanabilir:

— Bilim ve sanat merkezi binalarının % 90'ı üstün yetenekli bireylerin eğitimine uygun olarak tasarlanmamıştır.

—2009 yılı bütçe gerçekleştirmelerine göre, özel eğitime ayrılan bütçenin binde 999'u alt zekâ gruplarına aktarılırken, sadece binde 1'lik kısmı üst zekâ gruplarına aktarılmıştır.

—Bilim ve Sanat merkezlerinde görev yapan öğretmenlerin bu tür çocukların eğitimi için gerekli donanıma sahip olduğu söylenemez.

—Ülkemizde okul öncesi çağıdaki üstün yetenekli çocuk/öğrencilerin tanınması ve eğitimine yönelik herhangi bir faaliyet bulunmamaktadır.

—Tanılama araçları güncelliğini yitirmiştir.

—Üstün yetenekli öğrencilerin sayısı genel olarak toplam öğrenci sayısının %2'si olarak öngörülmesine rağmen ülkemizde ancak binde bir oranında bu özelliklere sahip öğrenci tespit edilebilmiştir. Dolayısıyla binlerce üstün yetenekli öğrenci keşfedilmeyi beklemektedir.

—Üstün yetenekli bireylerin istihdamı için özel mevzuat düzenlemeleri yapılmamıştır.

Yukarıda bir kısmı belirtilen sorunlar da dikkate alındığında böylesine önemli konunun Meclis Araştırması kapsamında ele alınması gerektiğine inanmaktayız. Meclisimizin kuracağı komisyon ülkemizin beyin gücünü en üst düzeyde kullanmasına fırsat sağlayacaktır. Ülkemizin gelişimine önemli katkılar sağlayacaktır.

- 1) Muharrem İnce (Yalova)
- 2) Ali Rıza Öztürk (Mersin)

- 3) Nurettin Demir (Muğla)
- 4) Aytuğ Atıcı (Mersin)
- 5) Aykut Erdoğan (İstanbul)
- 6) Fatma Nur Serter (İstanbul)
- 7) Metin Lütfi Baydar (Aydın)
- 8) Recep Gürkan (Edirne)
- 9) Engin Özkoç (Sakarya)
- 10) Ali Haydar Öner (Isparta)
- 11) Erdal Aksünger (İzmir)
- 12) Ali Serindağ (Gaziantep)
- 13) Binnaz Toprak (İstanbul)
- 14) Ömer Süha Aldan (Muğla)
- 15) Dilek Akagün Yılmaz (Uşak)
- 16) Rıza Türmen (İzmir)
- 17) Gürkut Acar (Antalya)
- 18) Mustafa Sezgin Tanrıku (İstanbul)
- 19) Faik Öztrak (Tekirdağ)
- 20) Engin Altay (Sinop)
- 21) Hurşit Güneş (Kocaeli)
- 22) Süleyman Çelebi (İstanbul)
- 23) Rahmi Aşkın Türeli (İzmir)